

16th Mezipatra Queer Film Festival 2015

**Závěrečná
zpráva**

**Diváci
a divačky
11 700**

**Filmy
66**

**Filmy online
na webu ČT
29**

**Filmové
projekce
88**

**Doprovodné
akce
16**

Praha 5–12/11

Kino Lucerna
Kino Světozor
Kino 35
Café Neustadt
Svět Hub
NEONE

Brno 12–18/11

Kino Scala
Kino Art
Kavárna Trojka
metro-bar.cz
VIBE

Olomouc 18–22/11

Divadlo hudby
Kavárna Druhý domov
Jezuitský Konvikt – Kaple Božího Těla
Bar Diva

Liberec 27–29/11

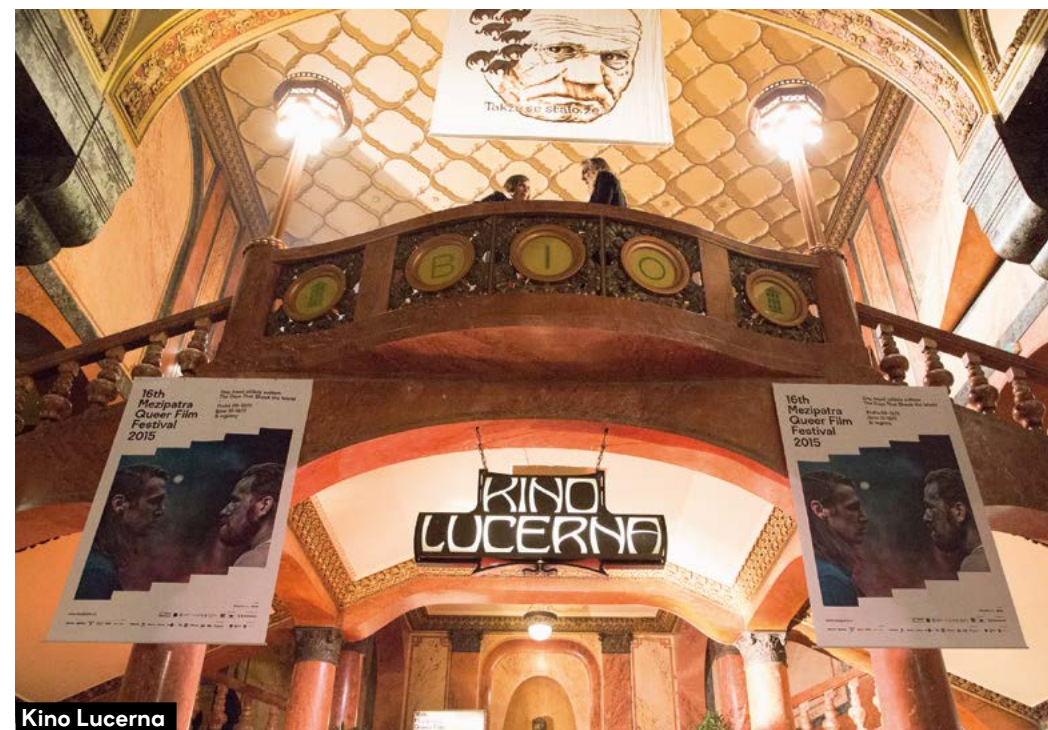
Kino Varšava

Celkem 66 celovečerních, dokumentárních a krátkých snímků představil českým divákům šestnáctý ročník queer filmového festivalu Mezipatra, který si klade za cíl rozšiřovat prostor pro objevování různorodosti genderových a sexuálních identit.

Festival tradičně zahrnoval i bohatý doprovodný program a navštívili ho čeští i zahraniční hosté: mezi nimi například indický dokumentarista Parvez Sharma, barmský aktivista Aung Myo Min, britský youtuber Fox Fisher nebo Mark Christopher, režisér uváděného dramatu 54: The Director's Cut.

Slavnostní zahájení
16. ročníku QFF Mezipatra

Kino Lucerna

54: The Director's Cut

Ejzenštejn v Guanajuatu
(Eisenstein in Guanajuato)

V hlavní roli hrané filmy i dokumenty

Vybrané snímky, které se na festivalu promítaly, letos spojovalo téma *Dny, které otřáslý světem*. Pojmenovává zlomové situace, kterým čelí jejich hrdinky a hrdinové, a to nejen v osobním životě, ale také ve vztahu k celospolečenským posunům a změnám, které se týkají například umění, náboženství a dalších institucí. Ve zvláštním uvedení a v české premiéře mohli diváci vidět film *54: The Director's Cut*. Jedná se o režisérský sestřih dramatu *54* v hlavních rolích s Ryanem Phillipem, Salmou Hayek a Mikiem Myersem: nová verze snímku o vzestupu a pádu newyorského klubu Studio 54 je odvážnější a divácky zajímavější než ta původní z roku 1998. Je to jedinečný případ, kdy se tvůrcům v čele s režisérem Markem Christopherem povedlo zachránit vlastní film poté, co ho zničilo studio.

Tuzemskou premiéru měl také snímek *Ejzenštejn v Guanajuatu* (*Eisenstein in Guanajuato*) Petera Greenawaye, který

zachycuje mexickou cestu legendárního sovětského režiséra Sergeje Ejzenštejna. Vizuálně fascinující podobenství o sexu a smrti sklídilo nadšený divácký i kritický ohlas na letošním Berlinale. Po uvedení na Mezipatrech ho do českých kin uvedla AČFK.

Řadu vybraných celovečerních filmů letos spojovalo exotické prostředí. Tak třeba drama *Klub* (*El Club*), které získalo Stříbrného medvěda na letošním Berlinale, přeneslo diváky na chilské pobřeží, kde poklidný život skupiny katolických duchovních naruší nezvaný host; v Cannes uvedený film *Kam padá stín* (*De l'ombre il y a*) jim zase nabídl neotřelý a syrový příběh ze života francouzské trans* prostitutky v Kambodži.

Na Oscara nominovaná *Výhoda posledního tahu* (*How to Win at Checkers* (*Every Time*)) nabídla vtipný i dojemný pohled na současnou thajskou společnost a italské drama *Navždy pannou* (*Vergine giurata*) ukázalo ojedinělý boj Albánky, která se podle starého zvykového práva rozhodla vzdát fyzické lásky a začít žít jako muž, aby tak získala výsady v rámci patriarchátu.

Své místo má na festivalu také současná americká nezávislá kinematografie s hvězdným obsazením. V road movie *Babi (Grandma)* excelovala Lily Tomlin, v newyorské konverzační komedii *Shoda (Match)* zase Patrick Stewart. V dramatu *Bulvár (Boulevard)* o ženatém padesátníkovi, kterému změní život setkání s mladým prostitutem, mohli diváci vidět nedávno zesnulého Robina Williamse v jeho poslední herecké úloze.

Velké úspěchy letos sklízela retrospektivní sekce. Tvořily ji čtyři filmy, které patří mezi významné milníky queer kinematografie; jeden za každou dekádu druhé poloviny minulého století. Šedesátá léta zastoupilo drama *Dětská hodinka (A Children's Hour)* s Audrey Hepburn a Shirley MacLaine, ze 70. let pořadatelé vybrali kultovní muzikál *The Rocky Horror Picture Show* s Timem Currym a Susan Sarandon.

Přesně třicet let starý *Polibek pavoučí ženy (Kiss of the Spider Woman)* vrátil diváky do období brazilské vojenské diktatury a připomněl oscarový herecký výkon Williama Hurta v roli vězně trestaného za homosexualitu. Kinematografii devadesátých let

pak na Mezipatrech zastoupila netradiční nizozemská rodinná sága *Antonia (Antonia's Line)*. Dokumentární sekce zahrnovala šest různorodých snímků. Odvážný *Hříšník v Mekce (A Sinner in Mecca)* indického režiséra Parveze Sharmy, který se vydal natáčet do posvátných míst v Saúdské Arábii, konfrontuje menšinovou sexuální orientaci s konzervativním náboženstvím. Americký dokument *Víc než vítězství (Out to Win)* zase sleduje postavení queer lidí v nepříliš tolerantním světě vrcholového sportu.

Velmi rozdílné pohledy na situaci v Evropě nabídla dvojice filmů: španělská *Carlina cesta (El viaje de Carla)* je portrétem Carly Antonelli, trans* herečky a aktivistky, která se nedávno stala členkou parlamentu, chorvatský dokument *Nemocná (Bolesno)* zase ukazuje šokující příběh dívky Any, kterou se na tamní psychiatrické klinice pět let pokoušeli „vyléčit“ z homosexuality. O něco veselejší, sebeironický, ale rozhodně ne bez přesahu je snímek *Mluvím jako buzna? (Do I Sound Gay?)* amerického režiséra Davida Thorpa, který v něm reflektuje vlastní hlasový

Hříšník v Mekce
(A Sinner in Mecca)

Kam padá stín
(De l'ombre il y a)

projev a zkoumá kulturní konotace spojené s tím, jak „mužně“ nebo „zženštile“ lidé mluví. Humor nechybí ani Peterovi de Rome – legendárnímu britskému pornorežisérovi, jehož padesátiletou kariéru sleduje portrét *Praotec gay porna* (*Peter the Rome Grandfather of Gay Porn*).

Sekci krátkých filmů letos tvořilo 44 žánrově i obsahově pestrých snímků rozdělených do sedmi tematických bloků. Pohromadě tak byly třeba něžné, humorné i dramatické příběhy o lásce mezi ženami; filmy s hrdinkami, které už mají kus života za sebou a dění kolem sebe hodnotí s okouzlejícím nadhledem; další kolekce propojily například temnější snímky o mužské sexualitě nebo ty, které zkoumají téma nonkonformní genderové identity.

Off program – diskuse a přednášky

Odborné přednášky a diskuse jsou nedílnou součástí festivalu. Letos měli návštěvníci Mezipater možnost debatovat například s britským trans* aktivistou a youtuberem Foxem Fisherem, s barmským bojovníkem za lidská práva Aung Myo Minem nebo si poslechnout přednášku americké profesorky anglických studií Karen Tongson o queer reprezentaci v televizních seriálech.

V rámci tradičního nedělního brunchu v Café Neustadt pak do diskuse o tom, jak se vyvíjí lidský hlas, jak nás na jeho základě okolí vnímá a proč nám připadá, že někdo „mluví jako buzna“, diskutovali hlasová poradkyně Ivana Vostárková, moderátorka Radia Wave Bára Šichanová, fonetik Jan Stober a herec Michal Kern.

V Brně měli návštěvníci možnost zúčastnit se interaktivní vyjížďky s názvem Po stopách našich bab a dědů, kterou spolu s Mezipatry uspořádala Společnost pro queer paměť. Historická i v současnosti fungující místa spojená s queer

Trans* aktivista a youtuber Fox Fisher

Debata Do I Sound Gay? v Café Neustadt

komunitou v jihomoravské metropoli jim představil a odborným výkladem doprovodil historik Jan Seidl.

Brněnskou část festivalu uzavřela panelová diskuse o historii queer kinematografie, na které vystoupily programová ředitelka Mezipater Lucja Kajánková, doktorandka Ústavu filmu a audiovizuální kultury FF MU Šárka Gmitterková, absolventka žurnalistiky na FSS MU v Brně Jana Jedličková a bývalá festivalová dramaturgyně Eva Chlumská.

Pražské a brněnské festivalové parties / večírky

Večírky k festivalu neodmyslitelně patří. Hlavní party pražské části pojmenovaná Something Must Shake přilákala diváky do klubu NEONE; tam svůj DJ set představila i legendární britská elektropopová producentka, hudebnice a zpěvačka Jam Rostron, která vystupuje pod pseudonymem Planningtorock. Na sobotní brněnské party Good VIBerations v klubu Vibe zase hostovali DJs Floex a Urxins.

Praha nabídla navíc chill-out zónu, která se otevřela každý den po skončení projekcí v prostorách kavárny Lucerna. Vystoupil na ní například queer-folkový projekt Shani Chabansky / A Sensitive Person, po páteční slavnostní premiéře filmu *Ejzenštein v Guanajuatu* zase zazněl temný pop, nová vlna i synth pop v podání DJs Chlorophylla von Needle, Vlada a Rapture. V Brně off program doplnilo divadelní představení: hru *Sex, lži a telefon* autora Jana Bodnára uvedl soubor Hem'S.

Jam Rostron a.k.a. Planningtorock

Závěrečná party Shake It Off

Hosté ze sedmi zemí světa

Svůj snímek *Hříšník v Mekce* přijel představit Parvez Sharma. Indický novinář žijící v New Yorku spolupracuje s významnými tištěnými, internetovými i audiovizuálními médii, v posledních letech se věnuje také dokumentární tvorbě a ve svých filmech se zabývá mimo jiné postojem islámu k homosexualitě. Kontroverzní téma řešil už ve filmu *A Jihad For Love* (2007); jeho aktuální, osobněji pojatý počín rozpoutal na pražském promítání diskusi o roli islámu v dnešní společnosti.

Drama *54: The Director's Cut* přijel uvést režisér Mark Christopher, který na besedě po promítání popsal složitou cestu, která vedla ke znovuzrození filmu, jenž před v roce 1998 studio radikálně přestříhalo. Režisérská verze filmu, který kritici po premiéře v Berlinale označili za „znovuobjevenou gay klasiku“, by totiž vůbec nevznikla, kdyby se nepodařilo včas vypátrat původní materiál odsouzený ke zničení.

Trojici filmařů z různých koutů světa pak doplnil francouzský rodák David D'Ingeo, spolutvůrce

syrového dramatu *Kam padá stín* (*De l'ombre il y a*), ve kterém zároveň ztvárnil hlavní úlohu. S diváky promluvil o tom, jak spolu s režisérem Nathanem Nicolovitchem tvořil scénář, jak se připravoval na roli trans* prostitutky i jaká byla spolupráce s kambodžskými neherci.

Kromě teoretičky Karen Tongson a aktivistů Aung Myo Mina a Foxe Fishera (ten představil svou filmovou tvorbu v rámci diskuse Talking About My Generation) dorazili také dva autoři krátkých filmů. Německá režisérka Barbara Kronenberg je autorkou osobité komedie *Neobyčejné léto Elly Plummhoff* (*Die Ballade von Ella Plummhoff*), Kanadán Matthew Anderson pak přivezl snímek *Miláčci noci* (*Las Gitanas*) o partě kamarádů, co vyráží na noční tah po losangeleských klubech.

Beseda s režisérem Parvezem Sharmou

Režisér Mark Christopher

Beseda s Martinem Hornychem
v rámci školních projekcí

Workshop pro zástupce
ukrajinského centra Naš mir

Školy, kurzy a školení

Tradiční součástí Mezipater jsou vzdělávací projekce pro žáky 8. a 9. tříd a studenty středních škol, které jim interaktivní formou nabízejí informace o problematice lidských práv nebo o prevenci HIV/AIDS. Celkem se konalo pět dopoledních promítání s následnými besedami. Po projekcích švédského filmu *Jak jen mohla* (*Her Kunde Hon*) s diváky diskutoval Martin Hornych, který spolupracuje s nadací Art For Life; po projekcích kanadského dokumentu *Homogen* s nimi mluvila zástupkyně Prague Pride a Člověka v tísní Kateřina Saparová.

Festival se podílí i na vzdělávání univerzitních studentů. Spolupracuje totiž s podzimním seminářem Transnational Film Studies & LGBTQ Cultures, který pořádá katedra anglických studií washingtonské George Washington University za podpory Univerzity Karlovy. Kurz, jehož garantem je profesor Robert McRuer, se zabývá queer reprezentací ve filmu a v kultuře obecně, trvá týden a zahrnuje návštěvy projekcí či přednášek v rámci Mezipater.

Letos ke vzdělávacím aktivitám festivalu přibyl ještě workshop pro zástupce ukrajinského centra Наш світ (Naš mir), které se dlouhodobě zabývá situací tamní LGBT komunity a bojuje za dodržování lidských práv v zemi. Ředitel QFF Mezipatra Pavel Bicek s nimi v pražském coworkingovém prostoru Svět Hub promluvil o odbourávání předsudků a lgbtq aktivismus skrze film a kulturní akce, o historii i o současném fungování festivalu; jeho prezentaci doplnila také koordinátorka školních projekcí Lucie Kostková.

Ceny Mezipater

Queer filmový festival Mezipatra udílí každoročně tři ocenění: o dvou rozhodují odborné poroty, třetího vítěze mohou volit sami diváci prostřednictvím hlasovacích lístků po skončení každé projekce. I letos ceny pocházely z dílny studia Dechem, které tvoří designéři Michaela Tomišková a Jakub Jandourek.

Cenu pro nejlepší celovečerní film udělila hlavní porota, ve které zasedli Skadi Loist, queer badatelka a lektorka na Institutu mediálních studií Univerzity v Rostocku, česká spisovatelka a scenáristka Petra Soukupová a filmový publicista a moderátor Radia 1 Saša Michailidis.

Nejvíce je zaujalo drama *Navždy pannou* (*Vergine giurata*). Filmový debut italské režisérky Laury Bispuri o albánské ženě, která se podle zvykového práva stane mužem a vzdá se fyzické lásky, upoutal porotu tím, že „nabízí neobvyklý a přitom komplexní pohled na transgenderovou zkušenost a sexualitu, na sebeuvědomění si vlastní osobnosti, na nutný únik před společenským tlakem silně

patriarchální společnosti, na odvahu žít svůj život.“

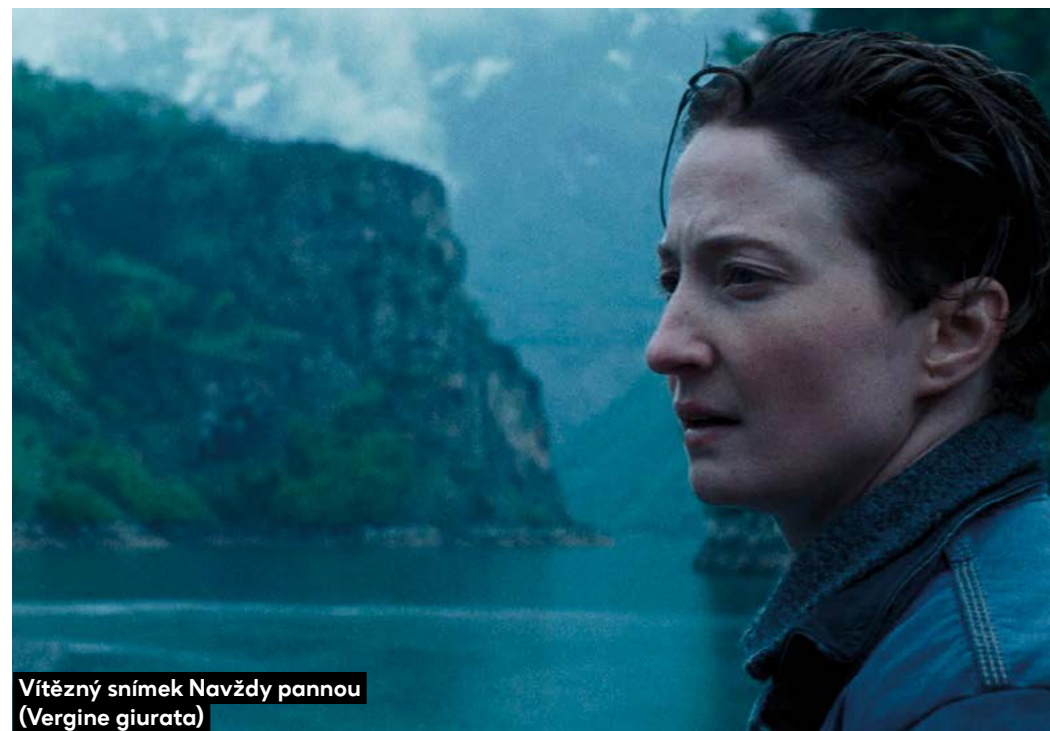
Zvláštní uznání získal snímek Nathana Nicholovitche *Kam padá stín* (*De l'ombre il y a*), který porota označila za „intenzivní a hluboko pod kůži se zarývající zážitek.“ Stejně jako v případě vítězného *Navždy pannou* podle odborníků „zasluhuje velkou pozornost a uznání hlavní postava, která prochází velkým vnitřním vývojem, a její výjimečný herecký představitel David D'Ingeo.“

Z krátkometrážních snímků, které se promítaly v sedmi tematických blocích, vybírala ty nejlepší studentská porota, kterou tvořili íránská divadelní režisérka a herečka Azadeh Mohammadi a studenti FAMU Lucie Palkosková a Šimon Holý.

Cenu pro nejlepší krátký film obdržel švédský snímek 9:55-11:00, *Ingrid Ekman*, bytem *Bergsgatan 4B* (9:55-11:00, *Ingrid Ekman*, *Bergsgatan 4B*). „Je to skutečné umělecké dílo, které otvírá různá témata: sexualitu ve vyšším věku, osamělost, hledání lásky i ztrátu iluzí, kterou zažívají mladí lidé,“ znělo vyjádření poroty. „Scénář Cristine Berglundové a Sophie Vukovicové nenutí diváky, aby prožívali

Hlavní porota (zleva: Skadi Loist, Saša Michailidis, Petra Soukupová)

Vítězný snímek *Navždy pannou* (*Vergine giurata*)

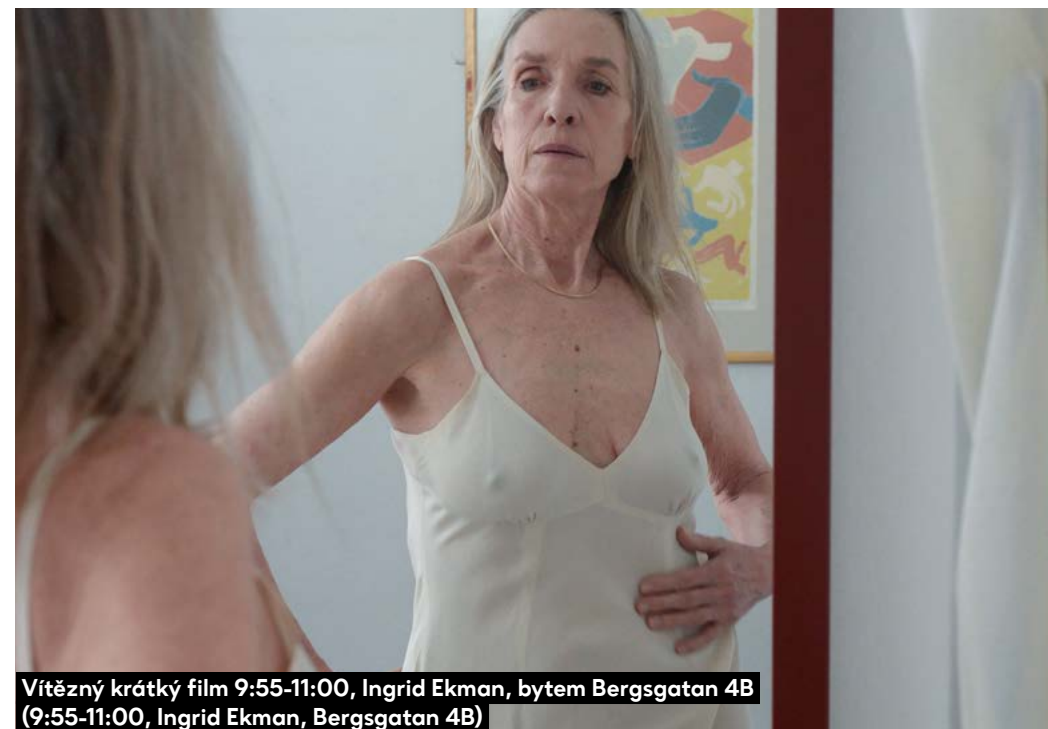
zbytečně přehnané emoce,
ale v celém vyprávění je cítit
dramatické napětí.”

Zvláštní uznání získal krátký film
Furiant českého režiséra Ondřeje
Hudečka, který zachycuje
epizodu z mládí dramatika
Ladislava Stroupežnického.
„Věk, kdy hledáme své místo do
světě, představuje v originální
narativní formě, kterou podporuje
téměř extravagantní, a přesto
plynulý způsob střihu... Ocenili
jsme i fakt, že přestože se film
odehrává v 19. století, nahlíží na
sexualitu moderní perspektivou
a netěží pouze z této složky
Stroupežnického života,” shodli
se porotci.

Diváckou cenu, která se vyhlašuje
v závěru brněnské části, letos
obdrželo drama *Antonia*
(*Antonia's Line*) režisérky Marleen
Gorris. „Feministickou pohádku“
z roku 1995 o matce a dceři,
které se po konci druhé světové
války ujmu hospodářství na
nizozemském venkově, uvedla
Mezipatra v rámci retrospektivní
sekce. Její popularita u českých
diváků přispěla k celkovému
úspěchu ženských filmařek,
všechny tři hlavní festivalové ceny
totiž letos připadly režisérkám.

Vítěz divácké ceny *Antonia* (*Antonia's Line*)

Vítězný krátký film 9:55-11:00, Ingrid Ekman, bytem Bergsgatan 4B
(9:55-11:00, Ingrid Ekman, Bergsgatan 4B)

Děkujeme
všem
jednotlivcům,
firmám
i institucím,
díky nimž se
festival může
konat.

Pořadatel **Organiser**

Mezipatra, z. s.

Finanční podpora **Financial Support**

MINISTERSTVO
KULTURY

B | R | N | O |
Projekt finančně podporuje
Statutární město Brno.

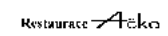
Hlavní mediální partner **Main Media Partner**

Mediální partneři **Media Partners**

Sponzoři **Sponsors**

Partneři programu **Partners of Programme**

Kamarádi festivalu **Festival Friends**

